
Han har skiftet ut hofter og knær i 39 år

AKTUELT I FORENINGEN

LISBET T. KONGSVIK

lisbet.kongsvik@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling

Finnur Snorrason er en av Norges mest erfarne kirurger innen kne- og hofteprotesekirurgi. Når han går av med pensjon neste år, er tallet på hofter og knær han har skiftet firesifret.

ØNSKER FLERE KVINNER TIL FAGET: I Norge blir det årlig utført omkring 12 000 hofteproteseoperasjoner og 8000 kneproteseoperasjoner. Men bare én av seks ortoped er kvinner. Foto: Lisbet T. Kongsvik

– Jeg kan se tilbake på et meningsfylt og spennende yrke. Noe av det fineste med dette faget er at det gir en god følelse å hjelpe mennesker til å bli smertefrie, sier han.

Finnur vokste opp med en far og en svoger som var ortopediske kirurger.

– Jeg var distriktslege i den lille fiskebyen Dalvik på Island da det ble åpnet en ortopedisk avdeling på sykehuset i Akureyri. Der jobbet min svoger. En dag ringte han og spurte om jeg kunne tenke meg å bli assistentlege hos ham. Jeg var der som assistentlege i 1982 til 83, og det vekket min interesse for ortopedisk kirurgi. Etter det dro jeg til Sverige og tok min spesialistutdanning på Umeå universitetssykehus, forteller han.

Aldri angret på yrkesvalget

Etter fullført spesialistutdanning og doktoravhandling i Umeå, flyttet Finnur til Norge og Drammen. Og det var kjærligheten som gjorde Norge til endestasjon. Da Finnur studerte medisin traff han nemlig norske Lise som studerte ved Universitetet på Island. I dag har de vært gift i 44 år.

På sykehuset i Drammen jobbet han som overlege på ortopedisk avdeling og i tre år som avdelingsoverlege. Den stillingen innebar imidlertid for mye papirarbeid for mannen som trives bedre som kirurg enn som administrator. I dag er Finnur overlege på ortopedisk avdeling ved Oslo universitetssykehus HF, Ullevål.

Doktorgraden fra 1990 omhandler fiksasjon av hofteproteser; hvor fast hofteprotesen sitter i skjelettet. Finnur betegnes i dag som en av Norges mest erfarne kirurger innen kne- og hofteprotesekirurgi.

– Jeg har ikke angret en dag på valg av spesialitet. Leddplager kan være svært smertefulle, og de fleste pasientene er svært takknemlige for å få hjelp, sier han.

Liker det kirurgiske håndverket

I starten av sin karriere utførte Finnur i hovedsak vanlig ortopedi som frakturkirurgi, ryggkirurgi, fot- og håndkirurgi i tillegg til protesekirurgi. De siste 20 årene har han stort sett konsentrert seg om protesekirurgi av hofter og knær.

I Norge blir det årlig utført omkring 12 000 hofteproteseoperasjoner og 8000 kneproteseoperasjoner, både reoperasjoner og primæroperasjoner.

– Jeg liker selve håndverket og det å treffe alle slags mennesker. Pasientene mine er kvinner og menn i alle aldre, og noen få barn også.

Han innrømmer at han brenner mest for de eldste pasientene.

– Mange eldre har stor slitasje i hofta og har levd med store smerter. Det gir meg mye å se at de får et bedre og smertefritt liv etter en proteseoperasjon. De er ofte de mest takknemlige pasientene vi har, forteller Finnur.

Kåret til århundrets operasjon

Hofteproteseoperasjoner ble på slutten av 2000-tallet kåret til århundrets operasjon av det prestisjefulle medisinske tidsskriftet The Lancet. Det er få operasjoner som har hatt så stor suksess.

– Allikevel må vi ikke glemme at av 100 utførte hofteproteseoperasjoner, så er gjennomsnittlig ti mindre vellykket. Ved alle operasjoner vil det være fare for blant annet infeksjon og luksasjon, og dessverre vil det alltid være noen pasienter som er misfornøyde, sier Finnur og legger til:

– Vi har pasienter med relativt moderate smerter og små forandringer på røntgenbilder som er enormt villige til å la seg operere, mens andre som er svært plaget ikke ønsker operasjon. Det er et dilemma for oss behandlere.

På spørsmål om han kan gi noen råd om hvordan artrose kan forebygges eller stagneres for å unnvære operasjon, svarer Finnur:

– For de som får artrose i flere ledd, er det ofte såkalt ideopatisk artrose som sannsynligvis er delvis genetisk betinget. Men nå har vi dessverre fått en folkesykdom som heter fedme. Det er klart øket risiko for å få leddplager hvis man er overvektig. Hvis du reduserer vekten din fra 100 til 90 kilo kan det dempe smertene mer enn å ta smertestillende. Nesten hver uke utfører vi kne- og hofteoperasjoner på personer som har gjennomgått fedmeoperasjon eller har sykelig overvekt. Dette er den største forandringen jeg har sett innen faget siden jeg startet min karriere som ortoped på 80-tallet.

Trening gir underverker

I dag har mange fysioterapeuter fulgt utdanningsprogrammet AktivA – Aktiv med artrose. Det er et kunnskapsbasert informasjons- og treningsopplegg for pasienter med kne- og/eller hofteartrose.

Finnur fremhever effekten av trening for pasienter med leddplager.

– Fysioterapeuter som har tatt dette programmet har god kjennskap til riktig og effektiv trening for denne pasientgruppen. Det gir overraskende gode resultater. AktivA legger ekstra vekt på viktigheten av fysisk aktivitet samt betydningen av et godt kosthold og vektreduksjon der det er nødvendig. Med riktig trening kan mange leve lengre med sine egne ledd i stedet for kunstige.

Finnur Snorrason mener for mange fastleger henviser eldre med leddplager til MR. De opererer nesten aldri pasienter på basis av MR-bilder, forteller han.

– Vanlig røntgen koster bare en brøkdol, og vi kan tydelig se om leddet er slitt. Vi ønsker derfor at fastlegene bestiller vanlig røntgen av sine pasienter med vondt i hofter og knær. De pasientene som ut fra røntgenbildet kun har mindre forandringer i leddet, henviser vi til AktivA med håp om å utsette operasjon.

Ønsker flere kvinner til faget

Legeforeningens statistikk fra våren 2021 viser at det er totalt 588 yrkesaktive ortopeder i Norge. Av disse er kun én av seks kvinner.

– Vi er bekymret for manglende rekruttering til de kirurgiske spesialitetene og ønsker flere kvinner velkommen til faget. De vil bli godt mottatt. Ortopedi fremstilles ofte som et tungt og tøft fag, noe som kan skremme mange fra å velge det. Nå er 70 prosent av medisinstudentene kvinner, så jeg har håp om at flere kvinner i fremtiden velger å bli ortopediske kirurger.

I februar 2022 går Finnur Snorrason av med pensjon. På spørsmålet om hva han skal bruke tiden sin til da svarer han:

– Jeg gleder meg til å ikke stå opp klokken fem for å pendle med tog og buss. Vi har ni barnebarn i en alder fra to uker til snart 11 år, hytte på fjellet og familie på Island. Vi har blitt ivrige golfere på våre gamle dager og jeg ser frem til flere turer til hjemlandet i tillegg til mer tid til jakt og fiske. Samtidig gruer jeg meg til å forlate det fine miljøet på ortopeden og det blir sikkert et tomrom den første tiden.

Publisert: 8. november 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.21.16.14

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 20. juni 2026.